

1 25 jaar Stichting Willibrord Deurne 2 Nieuwe missionaris 3 Oud-student Cyrille Fijnaut 4 Van de Provinciale Raad
5 In Memoriam 6 Paasviering KKI 7 SVD Nederland/België 8 SVD Wereldwijd

3

Jaap van der Meij
Vrijwilliger bij SVD Amsterdam

4

Afscheid redacteur
Paul Wensing

6

Gerrit van Uden svd
60 jaar priester

25 jaar Stichting Willibrord Deurne

Op 14 juni 2023 vergaderde Stichting Willibrord voor de laatste keer. Op enkele maanden na waren er toen 25 jaren verstreken sinds de oprichting van de Stichting, die ten doel had een goede bestemming en exploitatie te zoeken voor Missiehuis Sint Willibrord te Deurne. De geschiedenis tussen beide data is vastgelegd in twee dikke ordners. Het navolgende artikel is daarvan een zeer beknopte weergave.

Van Missiehuis naar Willibrordhaeghe

Medio 1995 worstelen de bewoners van het missiehuis met de vraag: hoe moet het verder met ons huis? Het aantal bewoners neemt af, de opvang van vakantiegroepen wordt een steeds zwaardere opgave en de belangstelling neemt af. Het missiehuis verkopen? Nee, we hebben immers een verplichting naar de SVD en ook naar de gemeenschap van Deurne. Zelf willen wij trouwens in dit mooie huis blijven.

Om een lang verhaal kort te maken: er wordt een werkgroep samengesteld uit vertegenwoordigers van de SVD en allerlei gelegingen van de Deurnese gemeenschap. De eerste vergadering van Werkgroep Toekomst Deurne is op 7

oktober 1996. Niemand kon op dat moment bevroeden tot welke ingrijpende veranderingen dit zou leiden.

Na diverse vergaderingen gaat een kleine werkgroep voortvarend aan het werk: plannen en voorstellen bespreken, conferentiecentra bezoeken (o.a. Kapellerput in Heeze en Kontakt der Continenten in Soesterberg). Dit leidt tot de oprichting van "Stichting Willibrord". De statuten worden door alle betrokkenen én het provinciaal bestuur van de SVD goedgekeurd waarna rector Joep Heinemans svd op 16 december 1998 naar de notaris gaat: "Stichting Willibrord" wordt opgericht. De eerste bestuursleden zijn drs. Gerard Jansink, voorzitter; drs. Harrie Nuijten, secretaris; dhr. Henk van den Boomen, penningmeester, en namens de SVD dhr. Paul Veugelers, provinciaal econoom, en ondergetekende. Het bestuurssecretariaat berust bij mevr. Nelly Hermans- van den Eijnde.

De trein komt op stoom met gesprekken over mogelijke subsidiëring en een haalbaarheidsonderzoek. Met de bewoners van het missiehuis wordt gesproken over randvoorwaarden en uitgangspunten. De conclusie luidt: de transformatie van het missiehuis tot conferentiehôtel is haalbaar. Gekozen wordt voor de toepasselijke naam: Willibrordhaeghe. Dit alles wordt beschreven in een ondernemingsplan met financiële onderbouwing via een lening bij de SVD, subsidie van de Gemeente Deurne en van het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven én een substantiële bijdrage van het Stimulusfonds uit Brussel.

Een noodzakelijke voorwaarde is dat de Stichting eigenaar wordt van gebouwen en terrein. De aankoop vindt formeel plaats op 22 mei 2002. Een emotioneel moment voor de bewoners en de congregatie, maar wel een juist besluit.

Hoe gaat het dan verder? Het voormalig juvenaat is intussen verbouwd. De bewoners van het grote missiehuis verhuizen in september 2002 naar het nieuwe missiehuis.

De verbouwing van het grote huis duurt bijna twee jaar. Conferentiehôtel Willibrordhaeghe verwelkomt de eerste gasten in april 2004 en op 3 juni opent de commissaris van de Koningin in Noord-Brabant, mevr. Hanja May-Weggen, Willibrordhaeghe officieel. Ze zei bij de opening o.a.: "Deurne heeft durf getoond en een kaalslag voorkomen." En de burgemeester: "Namens 32.000 Deurnenaren durf ik te zeggen, dat heel Deurne trots is op dit conferentiehôtel." Onder de stimulerende leiding van het bestuur en het management wordt Willibrordhaeghe een begrip. In april 2009 wordt het eerste lustrum gevierd met een attentie voor alle medewerkers! Het bestuur herdenkt dit lustrum in oktober en bezoekt met partners

Rome en natuurlijk ook het College van het Generaalat van de SVD. Ze worden daar zeer hartelijk ontvangen.

Van Willibrordhaeghe naar Fletcher Kloosterhotel Willibrordhaeghe

Helaas pakken donkere wolken zich samen boven Willibrordhaeghe, vooral veroorzaakt door de economische crisis van die jaren. Het bedrijfsleven vergaardt minder en er volgen helaas veel annuleringen. De jaren 2010-2016 kunnen we samenvatten als 'hoofdpijndossier'. Ik beperk me tot enkele hoofdzaken. Bestuur en management spannen zich geweldig in om het tij te keren, maar moeten op 30 juni 2014 besluiten Willibrordhaeghe als conferentiehotel te sluiten en op zoek te gaan naar andere mogelijkheden. Er vinden besprekingen plaats met de gemeente en het COA om van Willibrordhaeghe een AZC (Asielzoekerscentrum) te maken ondanks bezwaren van omwonenden, maar te elfder ure beëindigt het COA dit overleg. Het Zorghuis - sinds 2013 huurder van het kleine missiehuis - is bereid ook Willibrordhaeghe te huren. Het conferentiehotel wordt omgedoopt tot "Zorgdorp". Maar de leiding, zo blijkt al spoedig, heeft andere bedoelingen. Na enige tijd wordt er geen huur meer betaald en worden belastingen en pensioenbijdragen niet meer overgemaakt. Afijn, het faillissement wordt aangevraagd en op 22 december 2015 uitgesproken. Stichting Willibrord is terug bij af. Het bestuur stelt alles in het werk om nieuwe huurders te vinden. Met succes: "Samen Verder" uit Helmond, organisatie die o.a. wonen met zorg aan de ouder wordende cliënt biedt, huurt per 1 januari 2016 het kleine missiehuis als zorghuis "SamenThuis".

Helaas pakken donkere wolken zich samen boven Willibrordhaeghe, vooral veroorzaakt door de economische crisis van die jaren. Het bedrijfsleven vergaardt minder en er volgen helaas veel annuleringen. De jaren 2010-2016 kunnen we samenvatten als 'hoofdpijndossier'. Ik beperk me tot enkele hoofdzaken. Bestuur en management spannen zich geweldig in om het tij te keren, maar moeten op 30 juni 2014 besluiten Willibrordhaeghe als conferentiehotel te sluiten en op zoek te gaan naar andere mogelijkheden. Er vinden besprekingen plaats met de gemeente en het COA om van Willibrordhaeghe een AZC (Asielzoekerscentrum) te maken ondanks bezwaren van omwonenden, maar te elfder ure beëindigt het COA dit overleg. Het Zorghuis - sinds 2013 huurder van het kleine missiehuis - is bereid ook Willibrordhaeghe te huren. Het conferentiehotel wordt omgedoopt tot "Zorgdorp". Maar de leiding, zo blijkt al spoedig, heeft andere bedoelingen. Na enige tijd wordt er geen huur meer betaald en worden belastingen en pensioenbijdragen niet meer overgemaakt. Afijn, het faillissement wordt aangevraagd en op 22 december 2015 uitgesproken. Stichting Willibrord is terug bij af. Het bestuur stelt alles in het werk om nieuwe huurders te vinden. Met succes: "Samen Verder" uit Helmond, organisatie die o.a. wonen met zorg aan de ouder wordende cliënt biedt, huurt per 1 januari 2016 het kleine missiehuis als zorghuis "SamenThuis".

Besprekingen met gegadigden voor Willibrordhaeghe leiden ertoe dat Fletcher Hotels op 8 november 2016 Willibrordhaeghe en park huurt van de Stichting met optie tot koop. De verkoop vindt plaats op 11 juli 2019. Sindsdien heet Willibrordhaeghe "Fletcher Kloosterhotel Willibrordhaeghe". Een hele zorg minder.

Op 1 juni 2022 wordt de bungalow verkocht. En op 28 februari 2023 wordt het laatste eigendom verkocht: het kleine missiehuis + aanpalende percelen. De kopers hiervan zijn een samenwerkingsverband van Patrimonium en SamenThuis-Samen Verder zodat de zorg verzekerd blijft.

SamenThuis

Eind goed, al goed

Op 14 juni 2023 vergaderde het bestuur van Stichting Willibrord dus voor de laatste keer. Dankbaar en vol bewondering vermeld ik de namen van dit laatste bestuur - zonder daarmee de bestuursleden uit het verleden te kort te willen doen: Anton Bos, voorzitter en secretaris; Finn Maas, penningmeester, en de heren Guido Goorts, Luc Naus, Erik Rijnink en namens de SVD Alex Aarts, prov. econoom, en ondergetekende.

Met enige weemoed sluit ik dit hoofdstuk over een bewogen stuk geschiedenis van de SVD en haar betekenis voor Deurne af. Maar we troosten ons met de gedachte, dat alles uiteindelijk een goede bestemming heeft gekregen en wel..., jawel, dankzij de belangeloze inzet binnen Stichting Willibrord van vele vrienden van de SVD gedurende 25 jaar!

Daarom tot slot een hartelijk "DANKJEWEL". ●

Koos van Dijk svd

Geachte lezer,

De missie van het Gezelschap van het Goddelijk Woord is het verspreiden van het "WOORD".

Driemaal per jaar brengt **ROND** u informatie over leden van de SVD en hun werk in Nederland en België en elders in de wereld. **ROND** uitgeven kost geld: opmaak, drukken, verzenden. En uw redactie streeft naar kwaliteit. U hoeft er geen abonnementsgeld voor te betalen. Mogen we daarom een beroep op u doen om, als u daartoe financieel in staat bent, eens per jaar een vrijwillige bijdrage voor de verspreiding van **ROND** over te maken? Zelf bepaalt u de hoogte van uw bijdrage, waarvoor wij u nu al danken. NL32 INGB 0004 1890 68 t.n.v. NL BE Prov Gezelsch Godd Woord o.v.v. 'bijdrage **ROND**'.

Hartelijk dank voor uw bijdrage in eerdere jaren!

Pierrot Mazono svd, hoofdredacteur

Nieuwe missionaris stelt zich voor

Mijn naam is Marius Razafimandimby. Ik ben geboren in Madagascari. Ik ben dus Malagassisch. Ik ben de vierde van 5 broers en zussen. In juli 2022 ben ik in Nederland gekomen. Ik zie Nederland vooral als "een vlak land met lange mensen". Het systeem van dijken en kanalen vind ik een geniaal werk. Nederland is multicultureel, zo zeer zelfs dat ik in mijn buurt iemand vond die uit Madagascari komt! Dat is bijzonder. De Nederlandse taal is een moeilijke taal, maar je kunt de taal wel leren. Nederlanders zijn direct, vind ik. Maar ze spreken niet openlijk over hun geloof. Ik had het geluk aardige Nederlanders te ontmoeten. We hebben al goede contacten. Wat ik moeilijk vind? Fietsen in de winderige winter! ●

Marius Razafimandimby svd

Jaap van der Meij: coach, adviseur en steun voor SVD'ers in Amsterdam

Jaap van der Meij is vrijwilliger in de samenwerkende parochies van Amsterdam Oost en Zuidoost. Hij is adviseur van twee pastoraatsgroepen die streven naar verdere samenwerking. Hij is ook adviseur van het Pastorale Team van het samenwerkingsverband. Hij ondersteunt de paters SVD die werkzaam zijn in de parochies van Amsterdam Oost en Zuidoost. Hij is coach van de gemeente in Duivendrecht. Op landelijk niveau heeft hij twee keer een Ongoing Formation geleid voor de jonge paters en één keer een retraite voor broeders en paters SVD van alle leeftijden en enkele zusters SSPs.

Ik ben geboren in 1953 in Castricum. In mijn jeugd zag ik een boerendorp veranderen in een suburb van de Randstad. In Beverwijk slaagde ik voor gymnasium Bèta, waarna ik drie jaar biologie heb gestudeerd in Amsterdam. Door het lijden van mensen werd ik geconfronteerd met de vraag: Hoe kan een Goede God het lijden in de wereld toelaten? Ik ging theologie studeren aan de Katholieke Theologische Universiteit, ook in Amsterdam. Halverwege deze studie bracht ik een werkbezoek van 7 weken aan Indonesië. Die ontmoeting met de katholieke kerk buiten Europa veranderde mijn visie op de plaats van de kerk in de moderne samenleving. Bewust van de missionaire opdracht van de kerk in de Nederlandse situatie heb ik me gespecialiseerd in een kritische dialoog met de moderne cultuur. De schaduwzijde van het liberale wereldbeeld wordt door paus Franciscus ontleed in zijn encyclieken *Laudato sí* en *Fratelli tutti*. In mijn werkzame leven ben ik vooral coach en docent geweest. Aan de tweejarige Pastorale School gaf ik cursussen Bijbel aan kerkelijke vrijwilligers in de bisdommen Haarlem en Rotterdam. Ook begeleidde ik priesters, pastorale werkers en parochianen op het terrein van de catechese aan volwassenen. In Amsterdam en Hengelo (Fontys) gaf ik Christologie en Triniteit aan de deeltijdopleiding Theologie. Ik deed wetenschappelijk onderzoek naar de Joodse achtergrond van de apostel Paulus, met name in zijn brief aan de Galaten. Ook doceerde ik Jodendom en Catechetiek in de opleiding voor diakens en catechisten in het bisdom Haarlem. En ik was 16 jaar adviseur van de Nederlandse bisschoppenconferentie op het dossier Jodendom.

De samenwerking met de SVD in de parochie ervaar ik als inspirerend. Je merkt dat er soms vooroordelen bestaan tegenover paters die afkomstig zijn van buiten Europa. Dit is vooral een kwestie van leeftijd. De katholieke kerk in Nederland heeft een eigen ontwikkeling doorgemaakt. De oudere generatie had gehoopt dat Nederland een gidslaan zou zijn voor de rest van de wereld. Deze verwachting is niet uitgekomen.

Jaap van der Meij

De jongere generaties zijn meer internationaal georiënteerd. De laatste groep ouders die ik begeleidde i.v.m. de Eerste Communie van hun kind was zelf afkomstig uit vele landen binnen en buiten Europa. Hun beleving van het katholicisme sluit meer aan bij de wereldkerk. Deze ouders schamen zich niet om katholiek te zijn. De jonge SVD'ers vinden hier de bondgenoten voor een missionaire kerk in Nederland.

Mag ik, om mee te eindigen, één suggestie geven? Het Tweede Vaticaanse Concilie wilde de kennis van de Bijbel verdiepen onder de gelovigen. Het Oude Testament en de Joodse achtergronden van het Nieuwe Testament zijn belangrijk. Paus Franciscus heeft een zondag voor het Goddelijk Woord ingesteld (in januari). De paters SVD zouden een rol kunnen spelen in de implementatie van dit besluit in Nederland.

Ik hoop nog jaren samen te werken met de paters SVD. ●

Jaap van der Meij

De memoires van oud-student Cyrille Fijnaut

Cyrille Fijnaut (1946) genoot zijn middelbare schoolopleiding aan het St.-Willibrord Gymnasium te Deurne. Tussen 1965 en 1968 bezocht hij de Politieacademie. Daarna studeerde hij criminologie en filosofie te Leuven, waar hij in 1979 tot lector werd benoemd. Tussen 1983 en 1986 werkte hij als adviseur voor het ministerie van Justitie, waarna hij in laatstgenoemd jaar een baan als hoogleraar aan de Erasmusuniversiteit te Rotterdam aanvaardde. Hij bekleedde die functie tot 1989 en werd in dat jaar hoogleraar te Leuven in de criminologie en het strafrecht. In 1998 werd hij ook hoogleraar in het recht te New York.

In zijn 656 pagina's tellende memoires *Over grenzen* levert Cyrille Fijnaut, nestor van de criminologie, opnieuw genadeloze kritiek op de aanpak van de georganiseerde misdaad. "De dijken om de misdaadgolf te breken, zijn te zwak."

De 76-jarige Tilburger presenteerde op 3 februari jl. zijn memoires in de Tilburgse universiteit, waar hij, net als in Leuven en Rotterdam, vele jaren hoogleraar was. Niet als 'studeer-kamergeleerde', maar als 'iemand die de criminologie ook vanuit de praktijk kent', merkte universiteitsbestuurder Wim van de Donk daarbij op. Voordat Fijnaut definitief voor een academische loopbaan koos, werkte hij als politie-inspecteur in Tilburg. In dit boek besteedt Fijnaut ook aandacht aan "De wereld van het Missiehuis Sint-Willibrord in Deurne". ●

(met dank aan Rien Heijne, oud-student van St. Willibrord)

Cyrille Fijnaut

Afscheid redacteur Paul Wensing

Na negen productieve jaren neemt Paul Wensing afscheid van de redactie van **ROND**.

Paul zegt van zichzelf (**ROND** 191, juli 2013): "Altijd een beetje SVD'er gebleven." Als 12-jarige ging hij naar Soesterberg. Zijn ideaal was pries-termissionaris worden. In St. Jan, en na verhuizing in Deurne, ervoer hij ruimte om zichzelf te ontwikkelen. Veel jonge paters, met name in St. Jan, hadden nieuwe pedagogische inzichten. In het noviciaat ontdekte hij de wereld van de filosofie. Samen met confraters voelde hij dat het Tweede Vaticaans Concilie nieuwe horizons opende. Zo begon hij aan de theologie in Teteringen. Na een jaar sanatorium wegens tbc besloot hij niet voor het priesterschap te kiezen. Hij vertrok naar Nijmegen om als leek zijn studie theologie te voltooien. Het waren theologische topjaren in Nijmegen met grote namen als Schillebeeckx, Schoonenberg en Fortmann.

In 1968 werd Paul als eerste leek godsdienstleraar aan het Bredase O.L.V. Lyceum en 8 jaar later aan de PABO in Breda. Tot zijn pensioen heeft hij met veel plezier jonge mensen laten zien hoe geloven en denken kunnen samengaan.

Toenmalig hoofdredacteur Wim Wijtten svd heet op 21 januari 2014 nieuw redactielid Paul welkom: "Je hebt altijd, als oud-SVD'er, contact gehouden en bent goed bekend met het werk en de mensen in onze provincie." Kort daarvoor had provinciaal Bert Wooning svd Paul gevraagd lid van de **ROND**redactie te worden. Na enige aarzeling ("Ik ben niet zo'n groot schrijver.") besloot hij dit te doen. Zijn interesse in SVD'ers en zijn wens om de goede contacten met de SVD te onderhouden/versterken waren de belangrijkste overwegingen om ja te zeggen. "Ik ga graag in gesprek met iemand om zijn persoonlijke beleving te leren kennen. Dat kan soms zelfs leiden tot een soort "pastoraal" gesprek. Misschien moet iemand eerst

Paul Wensing

"ontdooien" om zijn levensverhaal te vertellen. Vaak zijn er ook vertrouwelijke ontboezemingen. Die laat je uit het verhaal. Je gesprekspartner moet jou kunnen/durven vertrouwen."

Gedurende 9 jaren vulde Paul 23 keer de pagina "In gesprek met..." in **ROND**. Wie zei ook alweer dat hij niet zo'n groot schrijver is?! Daarnaast vroeg hij vele oud-SVD'ers te vertellen over hun leven bij de SVD. Terugkijkend zijn er twee gesprekken die hem bijzonder raakten. In januari 2015 sprak hij met br. Henk Dunk svd, die 34 jaar werkte onder de melaatsen in India. Het gesprek met br. Peter van de Wiel svd van april 2015 maakte eveneens diepe indruk.

Peter bleek nl. ongeneeslijk ziek te zijn.

Op de vraag wat hem aansprak bij de SVD vertelt hij: "Als kind op bezoek in St. Jan keek ik altijd gebiologeerd naar foto's van gebieden op de wereld waar SVD'ers werken. Een neef van mijn vader was SVD'er. Zijn verhalen maakten veel indruk. En ik werd aangetrokken door het avontuur van werken in verre vreemde landen." Om eraan toe te voegen dat zijn ouders hun kinderen religieus opvoedden, maar desondanks aarzelingen kenden m.b.t. zijn wens naar het kleinseminarie te gaan. Hun oudste zoon was op jonge leeftijd dodelijk verongelukt en nu ging hun tweede zoon uit huis. Pauls moeder pinkte de nodige tranen weg in St. Jan bij het afscheid op 7 september 1953. Paul ziet dit tafereel nog steeds voor zich.

Paul, namens de redactie dank voor zoveel jaren prettige samenwerking! ●

Gerard Jansink

v.l.n.r. Klemens Hayon, Edmund Owusu, Avin Kunnekkadan, Perrrot Mazono, Richard Lobo

een nieuwe Provinciale Raad geïnstalleerd. Het thema van de dag was 'Zout en Licht'. Inspiratie hiervoor vonden we in de Bergrede, Matteüs 5:13. Daartoe zijn we geroepen: "Weest Zout en Licht voor elkaar". Kees Maas heeft op zeer creatieve wijze aan provinciaal Avin Kunnekkadan een "Herdersstaf" overhandigd.

Na het officiële gedeelte werden de scheidende leden van de Raad, Bert Wooning en Marianus Jehandut, door de provinciaal toegesproken en werd hun een oorkonde overhandigd als dank voor hun jarenlange inzet. Daarna heette de provinciaal de nieuwe Raadsleden, Edmund Owusu en Pierrot Mazono, welkom

Van de provinciale raad

Maandag 1 mei 2023 is een bijzondere dag geworden in de geschiedenis van de SVD NEB-Provincie. In Teteringen namen we in een plechtige eucharistieviering afscheid van twee raadsleden en werd

en richtte hij een woord van dank tot Klemens Hayon en Richard Lobo voor hun bereidheid om door te gaan als leden van de Raad.

De Provinciale Raad wil een luisterende Raad zijn, werkend in een participatiemodel. De nieuwe Raad heeft van 24-26 mei 'Eilanddagen' gehouden in Steyl. Daarvoor hebben de raadsleden twee aan twee de zeven gemeenschappen bezocht om te luisteren naar wat er leeft bij de medebroeders.

Gevraagd werd hun mening over:

1. Hoe zie je de toekomst van onze Provincie;
2. Hoe denk je de missionaire taak binnen jouw gemeenschap in te kunnen vullen;
3. Heb je suggesties en opmerkingen voor de PR voor de komende periode? ●

Namens de provinciale raad
Avin Kunnekkadan svd

P. HERMAN WIJTEN svd (Terwolde, 26 juni 1936) is derde zoon in het gezin van tien jongens en één meisje van Hermanus Wijten en Maria Streppel. Herman krijgt als kind kinderverlamming, waardoor hij altijd behoedzaam heeft gelopen. Met 12 jaar gaat hij broer Wim achterna naar de SVD. Na zijn priesterwijding op 3 februari 1963 studeert hij een jaar Sociologie in Washington en gaat dan naar Tacloban op het Filipijnse eiland Leyte. Daar is hij o.a. universiteitsprofessor, begeleidt hij ontwikkelingsprojecten en is hij pastor in het universiteitsziekenhuis. Zijn drijfveer: bevorderen van gerechtigheid voor de armen en ontwikkelen van liefde voor de eigen cultuur.

In 1980 terug naar Washington: studie Godsdienst en Cultuur om de mens beter te begrijpen. Vóór het einde van die studie wordt hij benoemd voor Rome: eerste SVD-coördinator voor Gerechtigheid en Vrede. "Terug naar de Filipijnen? Mijn droom viel in één klap in duigen", reageerde hij. Van 1983 tot 1994 is Rome zijn standplaats, als hij niet op reis is! Zijn nieuwe taak brengt deze missionaire globetrotter naar bijna alle werelddelen, trekkend van luchthaven naar luchthaven om de medebroeders te overtuigen van de prioriteiten van de SVD: opkomen voor Gerechtigheid, Vrede en Heelheid van de Schepping (GVS). Heel graag wil hij hierna terug naar de Filipijnen, maar het wordt Nederland. Na een kort verblijf in Nieuwegein is hij zes jaar rector in Teteringen. Hij blijft zich inzetten voor GVS en tal van missionaire organisaties.

Vanaf 2001 woont hij voorgoed in Nieuwegein als missionaris in de parochie, dicht bij de mensen. Zijn overwegingen recht uit het hart worden zeer gewaardeerd. In deze "kraamkamer" voor onze nieuwe missionarissen vangt Herman zijn jonge confraters op. Aan het einde van zijn leven zei hij hierover: 'Nieuwegein was een mooie tijd, maar het waren ook tropenjaren'.

In 2020 wordt de Missionaire Leefgroep gesloten en gaat Herman naar Teteringen. Hij heeft er moeite mee om naar een verzorgingshuis te gaan. Zijn geest is nog jong en vol ideeën. Hij helpt enkele nieuwe medebroeders om hun wekelijkse preek te corrigeren en zorgt voor input voor de meditatiegroep in Nieuwegein.

Bestuurlijk was Herman in onze provincie van grote waarde. Sinds 1995 is hij in totaal 24 jaar lid geweest van de Provinciale Raad: een harde werker en goede raadgever, zeer begaan met maatschappelijke kwesties en onrecht. Altijd bleef hij het positieve in mensen zien.

Op zondag 26 februari gaat hij voor in de Bredase Michaelkerk. Ondanks een val na de homilie blijft hij in de viering voorgaan tot na de zegen. In het ziekenhuis blijkt dat linkerheup en linkerschouder zijn gebroken. De heup wordt 's avonds geopereerd. De schouder kan even wachten. Een week later gaat hij voor therapie naar een andere afdeling, waar hij een fikse longontsteking oploopt. Ondanks alle goede zorgen gaat zijn gezondheid zienderogen achteruit. Op 18 maart vraagt hij om het sacrament van de zieken. Broer Wim en ondergetekende horen hem vol overtuiging zeggen dat hij bereid is het leven los te laten. Een aantal broers en zijn zus komen afscheid nemen. De andere broers treffen hem niet meer levend aan. Herman overlijdt op 22 maart om 11.00 uur. Op 28 maart hebben we het leven van deze missionaire wereldburger gevierd in onze kapel. Hij rust op ons kerkhof na een vruchtbaar leven. ●

In ROND van april jl. stond in het artikel over de 60-jarige priesterjubilaren, dat Gerrit van Uden en Herman Wijten in de volgende uitgave van ROND het verhaal van hun missie zouden vertellen. In dit In Memoriam heb ik, Kees Maas, u een kleine inkijk in het verhaal van Herman en zijn missie willen geven.

P. JOHAN PETERS svd (Sint-Oedenrode, 3 november 1928) is het oudste kind van Theodorus Petrus Peters en Maria van Stiphout. Na zijn priesterwijding op 14 augustus 1955 is hij in Deurne onderprefect van jongens die broeder willen worden. Niet zijn eerste wens en daarom in 1958 een tweede verzoek om een missiebenoeming. Opnieuw nee: in 1961 novicemeester van de broeders in Deurne en in 1964 novicemeester van de broeders én fraters in Heide-Kalmthout (B). Deze taak valt hem zwaar en daarom een derde poging. Nu met succes! In 1966 maakt hij, als leider van de broederkandidaten die vóór hun geloften ervaring gaan opdoen, kwartier in Papoea Nieuw-Guinea (PNG). Hij begint er bij Ben Jansen svd in Kapaimari en vervangt in Daqua tijdelijk de pastoor: zijn eerste echte missie-ervaring! Op 6 mei 1967 arriveren de broederkandidaten: een kerk afbouwen, huizen van Kapaimari ophogen om overstromingen te voorkomen, een vliegveld aanleggen. Johan is intussen enige tijd pastoor van twee eilanden. Hij is erg blij met zijn missie. In 1968 krijgt hij toestemming voor langer verblijf in PNG. Maar plots wordt hij geconfronteerd met onzekerheid, innerlijke onrust; hij wil weg. Regionaal overste Gerard Bus svd informeert generale overste Musinsky over Johan. Zelf laat Johan pater generaal weten dat hij ziek is.

Terug in België is hij, na twee jaar studie Morele en Religieuze Wetenschappen aan de KU Leuven, directeur van het Bezinningscentrum in Heide (1971-1977) en daarna pastor in Recht (B): mooie jaren, goede contacten, gezien door de mensen. 16 Jaar later trekt pastor Johan naar Essen (B). In 2002 wordt het hem uiteindelijk te veel. Hij gaat naar Waalwijk: rector woonzorgcentrum Antoniusshof. In 2005 naar Deurne, waar hij zich direct thuis voelt. Confraters leren hem kennen als een dankbare,

gemakkelijke medebroeder, die graag zijn eigen weg gaat. Hij neemt deel aan het communiteitsleven, maar liefst zo kort mogelijk. Fietsen is zijn passie. Met familie heeft hij veel en goed contact. In 2015 verhuizing naar Teteringen. In zijn kamer voelt Johan zich op zijn gemak; sluit, altijd op de achtergrond, steeds aan bij de gemeenschap. Ook in Teteringen veelvuldig familiebezoek. Helaas wordt het fietsen minder en minder.

Begin juni jl. speelt een blaasontsteking op. Het revalidatiecentrum brengt geen verbetering, reden voor ziekenhuisopname. Hier ontvangt hij op 10 juni het sacrament van de zieken. Hij sterft in zijn kamer in Zuiderhout in de nacht van 13 op 14 juni. Johan, vriendelijke, dankbare medebroeder, begeleidde jonge mannen in een moeilijke overgangstijd. Helaas was zijn missie-ervaring kort, maar als pastor had hij de mooiste tijd van zijn leven, ook al was het niet altijd gemakkelijk door de vele spanningen die hij kende. ●

Toen God zag dat de weg te lang, de berg te hoog en 't ademen te zwaar werd, legde Hij zijn arm om hem heen en zei: 'Het is goed zo.

Kees Maas svd, preses

Gezamenlijke Paasviering van de Indonesische Katholieke Gemeenschap, Nederland-België (KKI)

Op 10 april 2023 vierde KKI Nederland-België haar jaarlijkse gezamenlijke Paasviering in de Koepelkerk te Maastricht. Deze viering werd georganiseerd door KKI Heerlen. Visie en Missie van KKI Heerlen m.b.t. de Paasviering is om zoveel mogelijk mensen, jong en oud, ouders en kinderen, vanuit Nederland, België en Duitsland bijeen te laten komen om samen Pasen

te vieren en de mogelijkheid te hebben om donaties te verzamelen voor weeskinderen op Timor en Flores, Indonesië. Volgens Arockia Austin, kapelaan van de Koepelkerk, "woonden meer dan 800 mensen de viering bij". Indonesische katholieken die wonen, werken en kerken in Nederland en België waren in de meerderheid. Ze kwamen van verschillende steden: Venlo, Eindhoven, Roermond, Antwerpen, Arnhem, Tilburg, Breda, Utrecht, Rotterdam, Rijswijk, Den Haag, Haarlem en Amsterdam. Hoofdccelebrant van de eucharistieviering was de hulpbisschop van Roermond, Mgr. Everhard de Jong.

Samen met pater dr. Polykarp Ulin Agan svd ging hij voor. Elf priesters en missionarissen van verschillende congregaties (SVD, CSSR, MSF) concelebreerden. Er waren meer dan 50 religieuzen die zich hadden ingeschreven en deelnamen aan de Paasviering

van dit jaar. Het thema van de viering was: "Gempa Kebangkitan" (= Opstaan uit ellende). Pater Poli benadrukte in zijn preek het voorbeeld van Maria Magdalena die het lege graf durfde binnen te gaan. Zij was de eerste van de apostelen die de levende Christus heeft gezien en daarna dit goede nieuws vertelde aan de anderen die de verzen Jezus nog niet gezien hadden. Hij hoopte dat de betekenis van Pasen, de levende Christus, ons aanzet om meer actief mee te werken aan de groei van het geloof in onze gesecculariseerde wereld.

De Indonesische ambassadeur was er ook bij. Hij hield een mooie toespraak voor alle Indonesiërs die in Nederland wonen en werken. Hij moedigde ons aan om ons geloof niet te verliezen maar ook onze cultuur, taal en tolerantie die het fundament van onze samenleving kunnen versterken in Nederland.

De viering werd opgeluisterd door een gezamenlijk koor van KKI'ers, paters en zusters van diverse congregaties. Er werd traditionele "Likurai" uit Timor gedanst bij het binnenkomen van de processie. Er waren ook voorbeden die werden uitgesproken in verschillende talen uit Indonesië. Na de plechtige viering in de Koepelkerk werd iedereen uitgenodigd om te genieten van een feestelijke Indische maaltijd waarna werd gezongen en gedanst. Ik hoop dat de vreugde van Pasen van dit jaar en in de komende jaren de samenwerking binnen de Kiki's zal versterken en hen zal bemoedigen om het vuur van het geloof te blijven ontsteken in de Nederlandse samenleving. ●

Yan Asa svd

Zestig jaar priester

In 2023 vieren vijf SVD'ers hun 60-jarig priesterjubileum. In ROND van april jl. keken Jac Kuepers, Kees Maas en Tony Somhorst terug op 60 jaren priester zijn. In dit nummer van ROND leest u - in kort bestek - het verhaal van Gerrit van Uden.

Herman Wijtten zou in dit nummer ook zijn verhaal doen. Hij overleed op 22 maart jl. Kees Maas geeft in zijn In Memoriam elders in dit nummer een kleine inkijk in het verhaal van Herman en zijn missie.

"Ik zal goed voor het mènneke bidden", zei zijn grootmoeder kort voor haar overlijden. Zou daar het begin van Gerrits roeping missionaris te worden liggen? Na de oorlog ging hij op seminarie in Steyl. Na zijn wijding in 1963 werd hij benoemd om roepingen te werven voor het Missiehuis in Deurne. De tijd van de klassieke seminaries was echter na 1968 voorbij. Daarom kreeg hij een benoeming voor Australië met het advies voorzichtig te zijn met de mensen daar: "Ze zijn op kerkelijk gebied niet zo ver als in Nederland." Voor de Nederlandse immigranten wilde hij een bruggenbouwer zijn tussen hun eigenheid en hun nieuwe levenssituatie. Vaak kwam hij in grote gezinnen. Voor de kinderen waren er kindertehuizen. Gerrit was betrokken bij een huis dat opgezet was naar het model Raboni. Dat kende hij van de zusters Dominicanessen van Bethanië in Teteringen. Tevreden terugkijkend ziet hij dat hij een soort van kluizenaarsbestaan leidde in Australië: veel solowerk.

In 1984 terug naar Nederland: rector en pastor van Zuiderhout. Deze dubbele taak viel hem zwaar. Hij koos voor het pastoraat: dicht bij de mensen

zijn, vertrouwen winnen, zoeken naar wat hen raakt. Deze priester en missionaris van het Goddelijk Woord had veel aandacht voor verkondiging en persoonlijke begeleiding. Hij hielp mensen hun eigen verantwoordelijkheid te nemen en zo hun weg te vinden. Down to Earth, zoals paus Franciscus. Hij geniet nu van het rustige leven als bewoner van Zuiderhout. ●

Gerrit van Uden

Beknopte samenvatting van het interview van Paul Wensing met Gerrit van Uden (september 2019) door Gerard Jansink

SVD Nederland/België

Rian Supardi schrijft uit **Breda**: Op 25 maart namen Richard Lobo, Marius Razafimandimby en ik, Rian, samen met zes mensen uit de parochie, deel aan een mini-seminar van de missionaire parochie in Veenendaal. Dit seminar was het vervolg van de grote conferentie van het afgelopen jaar, waar de Canadese priester James Mallon hoofdspreker was. We begonnen de dag met een eucharistieviering, waarin Mgr. van de Hout, bisschop van Groningen-Leeuwarden, voorging. Daarna een plenair programma met inleiding en getuigenis. Vervolgens kon je kiezen uit een aantal seminars.

Hoofdspreker van de dag was Hannah Vaughan-Spruce, executive director van "Divine Renovation" in het Verenigd Koninkrijk. Het thema was: "Hier ben ik". Er waren ca. 700 deelnemers uit Nederland en Vlaanderen. Een inspirerende en leerzame dag.

Yan Asa schrijft uit **Duivendrecht**: Edmund Owusu ging op zondag regelmatig voor in de eucharistieviering in de Martelaren van Gorcum-

kerk. Zijn werk bij Shiva was bij de parochianen daar niet zo bekend. Op 25 maart nam Edmund deel aan een vesperviering met het thema "Verlossing". Edmund werd gevraagd iets te vertellen over zijn taak bij Shiva: zijn inzet voor de Positive Brothers Aids infected: een missionaire, diaconale dienst.

Half april bezochten twee Indonesische medebroeders ons, klasgenoten van mij, Yan Asa, op het grootseminarie in Ledalero, Flores: Yohanes Lunga Bally, missionaris in de Centrale Amerikaanse Provincie, assistent-pastor in de parochie op Sint-Maarten, en Damian Ria Pay, als missionaris werkzaam in Goch (D), geboorteplaats van onze stichter. Beide medebroeders zijn muzikaal begaafd (zang en gitaar). Op zondag 16 april - Roepingenzondag - concelebreerden ze met mij in de Urbanuskerk in Duivendrecht. Ze zongen twee liederen, bekend bij veel parochianen; bijna allen zongen mee! Dank voor hun missie-animatie en het grote applaus van de parochianen.

Provinciaal Avin Kunnekkadan schrijft uit **Schiedam**: 1 Mei 2023 was een historische dag in de geschiedenis van de SVD. 30 Jaar geleden begon een team van 3 medebroeders - Antoon Verschuur, Kees Maas en Bert Wooning - aan de uitwerking van het "Roscommon besluit" (Europa, ook Nederland, is missieland; het generalaat kan dus

missionarissen voor Nederland benoemen). Het resultaat is dat op 1 mei jl. een nieuwe provinciale raad van start is gegaan waarin alle raadsleden van buitenlandse afkomst zijn. Nederland is een echte missieprovincie geworden. De nieuwe raad zal een "luisterende raad zijn en in een participatiemodel werken".

Albert Toppo schrijft uit **Hoofddorp**: Op 7 mei ben ik samen met medebroeders Rian Supardi en Gilbert Razon naar het SVD-Missiehuis in Chludowo, Polen, geweest, voor een bijeenkomst en een workshop voor nieuwe missionarissen in Europa: 20 medebroeders uit 9 Europese provincies. Deze paters werken al enkele jaren in een Europese provincie. We luisterden naar 3 sprekers. Onze provinciaal Avin Kunnekkadan, leider van deze workshop, sprak over leiderschap en Intercultureel leven. Het was een boeiende workshop vol verhalen en ervaringen van onze medebroeders uit andere landen.

Bijeenkomst in Chludowo, Polen

Koos van Dijk schrijft uit **Teteringen**: Op 8 mei kwamen we met een achttal medebroeders samen om ons o.l.v. Kees Maas en Bert Wooning te buigen over het papier van de provinciaal: welke koers gaan we de komende drie jaren als NEB-provincie varen? De vragen waren belangrijk voor ons: Hoe zie je de toekomst van jouw gemeenschap en hoe denk je de missionaire taak van jouw gemeenschap in te vullen? Het werd een boeiende discussie. Bert maakte veel aantekeningen voor de provinciale raad tijdens de eilanddagen in Steyl. Ondanks onze leeftijd (gemiddeld bijna 90 jaar) willen wij bewust onze bijdrage leveren aan onze provinciale raad, en ook om intern actief te blijven.

Pierrot Mazono schrijft uit Hircos, **Den Haag**: Van 18 tot 20 mei nam een groep van 7 tieners en 1 volwassene van de Haagse Tous Les Saintsparochie, ter voorbereiding op het Vormsel, deel aan een retraite in ons SVD-moederhuis in Steyl. Samen met 3 volwassenen leidde ik, Pierrot, de retraite. P. Dennis Manzana svd (Filipino, lid van het Steylteam) vertelde over ontstaan en spiritualiteit van onze congregatie. Hij gaf ook een rondleiding in het missiehuis. Het is elk jaar weer een goede en mooie ervaring voor de jongeren van Tous Les Saints,

die in Steyl op retraite komen, om te ontdekken waar hun pastoor vandaan komt. Onze missie is: "Een geven van onszelf aan anderen". ●

Retraite jongeren Steyl

Wim Wijten svd

SVD Wereldwijd

Ignatius Soreng, priestermissionaris bij de SVD, komt uit India en behoort tot de inheemse bevolkingsgroep van de Kharia. Hij is directeur van Sanskruti Kendra, een cultureel en onderzoekscentrum voor inheemse bevolkingsgroepen, dat zich inzet voor bescherming, behoud en bevordering van de inheemse cultuur. Hij behaalde zijn postgraduaat en doctoraat in Odiya literatuur en een postgraduaat in Engelse literatuur. Tot nu toe heeft hij

ongeveer zeventig boeken, boekjes, audio's, video's, toneelstukken en balletten op zijn naam staan.

Op 18 april jl., tijdens de 22e zitting van het Permanent Forum voor Inheemse Kwesties van de

Verenigde Naties (UNPFII), nodigde de NGO-Commissie voor de Rechten van Inheemse Volken hem uit om te spreken tijdens een van de nevenactiviteiten, mede gesponsord door VIVAT International. Vanuit zijn eigen ervaring, vanuit het perspectief van zijn Kharia-gemeenschap, sprak hij over de relaties tussen **Planten, Mensen en Planetaire Gezondheid**. Hij ging in op de zorgen en moeilijkheden van de inheemse gemeenschappen door pijnlijke gedwongen verhuizing, migratie en hervestiging, terwijl ze de destructie zien van heuvels, bossen en planten voor de winning van grondstoffen voor o.a. steden, wegen en industrieën in de zogenaamde 'beschaafde wereld'.

Voor het welzijn van de inheemse bevolking is het bos wezenlijk, omdat de personen die het bos bewonen - planten, vogels, dieren en reptielen - onlosmakelijk met hen verbonden zijn in alle aspecten van hun leven. Deze personen, vooral bomen, struiken, klimplanten en kruiden, zijn hun vrienden, verwanten, familieleden, voorouders, geesten en goden. In zijn boek *Flame of the Forest* schrijft p. Soreng dat regeringen wel veel maatregelen kunnen nemen en uitvoeren, maar dat betrokkenheid van de inheemse bevolking daarbij noodzakelijk is. Zij zijn de beste natuurbeschermers en gebruiken bomen en planten uitsluitend voor hun levensonderhoud. Ze willen dan ook graag dat alle mensen liefde, respect en sympathie ontwikkelen voor planten. Gebruik planten niet uit materiële hebzucht. Ook willen de inheemse volken de plantenwereld op hun traditionele manier beschermen. En ten slotte vragen ze betrokken te worden bij projecten waarmee regeringen de plantenwereld willen beschermen en behouden.

Gefeliciteerd, p. Rebello!

Tarcisius Isao Kikuchi svd werd op 13 mei jl. gekozen tot 13e voorzitter van Caritas Internationalis

Hij staat nu aan het hoofd van de wereldwijde confederatie van 162 katholieke organisaties voor hulpverlening, ontwikkeling en sociale dienstverlening. Met een vierjarig mandaat houdt hij toezicht op de activiteiten van Caritas in wel tweehonderd landen en gebieden wereldwijd. In een boodschap aan Caritas-leden zei Kikuchi dat hij 'verrast' was en zijn best zou doen om 'gehoor te geven aan de roep van mensen over de hele wereld die zich momenteel in een moeilijke situatie bevinden. Deze opdracht moet worden voortgezet en vraagt alle aandacht van de leden van de confederatie. Ik wil graag de hele organisatie leiden om samen met de secretaris-generaal deze belangrijke missie van de Kerk te vervullen. Daarom wordt iedereen uitgenodigd om ons samen van deze taak te kwijten.' Aartsbisschop Kikuchi is voorzitter van de Japanse Bisschoppenconferentie en secretaris-generaal van de Federatie van Aziatische Bisschoppenconferenties, die meer dan twintig landen omvat.

Tarcisius Isao Kikuchi svd

De SVD heeft met **p. Naveen Wilson Rebello svd een nieuwe doctor in de Heilige Schrift**.

Hij verdedigde zijn proefschrift op briljante wijze op 8 mei jl. in het pauselijk Bijbelinstituut (Biblicum) in Rome. Zijn verdediging, bijgewoond door SVD-confraters, priesters, mannelijke en vrouwelijke religieuzen, vrienden, studenten en leden van de academische gemeenschap, vond plaats in de Aula Paulina van het Biblicum. Zijn dissertatie heeft als titel 'Herkenning van de Messias: een studie naar antithetische anagnorisis in het evangelie van Matteüs'. Hierin onderzoekt hij het gebruik van het oude literaire instrument van 'een plotseling inzien', door middel waarvan Matteüs aan verschillende goddelijk-menselijke ontmoetingen een unieke openbare epistemologie gaf. Voor de hoge kwaliteit van zijn briljant geschreven werk en de helderheid en het wetenschappelijk gehalte van zijn publieke verdediging werd de jonge doctor een Summa cum Laude (= met hoogste lof) toegekend, de hoogste onderscheiding aan het Biblicum. P. Rebello is de eerste Indiase en de tiende SVD'er wereldwijd met een doctoraat in de H. Schrift; de laatste was pater Ludger Feldkämper svd uit Duitsland in 1977. ●

Edmund Owusu svd

"Doe eerst wat nodig is, dan wat nuttig is en ten slotte wat leuk is." - H. Arnold Janssen

